

The background is a multi-layered aerial map. The top layer shows a city with a river and a lake. A semi-transparent grey circle is overlaid on the map, containing a zoomed-in view of a specific urban area. The zoomed-in view shows a grid of streets and buildings, with a prominent yellow and orange area that might represent a specific land use or data point. The overall image has a vibrant, multi-colored aesthetic with various shades of blue, green, purple, and yellow.

Vraaggestuurde ontsluiting van Geo-informatie

Een samenwerking tussen H2Ruimte en Carthago Consultancy

Vraaggestuurde ontsluiting van Geo-informatie

Probleem

We zien steeds meer kaarten op het web verschijnen. Deels omdat de technieken beschikbaar zijn, deels omdat bij de overheden de taak ligt om hun beleid, plannen, gegevens (en daarmee hun kaartmateriaal) daadwerkelijk met de professionals, burgers en belanghebbenden te delen.

De huidige technieken maken het mogelijk om grote hoeveelheden kaartmateriaal onder te brengen bij zogenaamde geoportals: websites die bezoekers helpen de juiste informatie boven tafel te krijgen.

Het bezoek aan een dergelijke webportal verloopt niet altijd probleemloos. Onduidelijkheden over hoe te zoeken, welke zoektermen te gebruiken en de relatie tussen zoekterm en gevonden resultaten komen regelmatig voor. Om voor deze problemen een oplossing te ontwikkelen hebben H2Ruimte en Carthago Consultancy concepten voor een vraaggestuurde aanpak ontwikkeld.

Aanpak

In onze aanpak staan vier uitgangspunten voor de ontsluiting van Geo-informatie centraal. 'Deze richtlijnen zijn onafhankelijk' van de bezoekers, of dit nu toevallige websurfers zijn of professionals op zoek naar beschikbaar kaartmateriaal voor hun projecten.

Het betreft:

1. Taalgebruik

Spreek de gebruiker aan in herkenbare taal.

We vermijden de technische terminologie die hoort bij bouw en beheer van websites. Onze gebruiker hoeft niet volkomen ingevoerd zijn in het beleidsterrein waar de kaarten betrekking op hebben. Een geïnteresseerde leek kan zonder al te grote inspanning bruikbare zoekresultaten vinden;

2. Visualisatie

Als de gebruiker kaarten wil, toon dan zo snel mogelijk kaarten.

Rijstjes met zoekresultaten zijn stuk voor stuk als kaartbeeld te tonen. Snelheid en eerste indruk spelen een grote rol, detail en nauwkeurigheid komt pas later in het zoekproces;

3. Verkennen

Nodig de gebruiker uit de beschikbare kaartencollectie te verkennen.

Waarschijnlijk is niet alleen de kaart die gevonden wordt bij een letterlijke interpretatie van de zoekterm interessant, maar zijn meerdere kaarten over dat onderwerp van belang evenals over aanpalende onderwerpen. Deze kaarten komen bij een zoekactie in beeld en zijn vervolgens eenvoudig te benaderen.

4. Zoeken

Biedt de gebruiker verschillende wegen om informatie te vinden.

Gebruikers verschillen onderling sterk zowel qua inhoudelijke kennis als qua ervaring met zoeksystemen. Door meer zoekopties op een logische manier aan te bieden kunnen gebruikers zelf kiezen wat het best bij hun past.

► Het (verborgen) hart van de webportal: de associatietabel

De webportal is in staat de (vrije) zoektermen van de gebruiker te vertalen in trefwoorden waarbij kaartlagen gevonden kunnen worden. Hiervoor wordt een zogenoemde associatietabel gebruikt. Dat is een tabel die in de webportal is opgeslagen, waarin relaties tussen een zeer groot aantal mogelijke zoektermen en de classificatietermen van de kaartlagen is vastgelegd. De gebruiker ziet de associatietabel niet en hoeft voor een succesvol zoekproces geen weet te hebben van het bestaan van deze tabel. De associatietabel is bijvoorbeeld in staat om een zoekterm als 'waterstroming' (een term die niet gebruikt is voor de classificatie van de kaartlagen) te koppelen aan classificatietermen als 'waterhuishouding', 'droogte' en 'geomorfologie' (termen die wel voor de classificatie van kaarten zijn gebruikt). De associatietabel geeft bij de zoektermen aan of ze een sterke of zwakke relatie hebben met de classificatietermen: een term als 'verzilting' is in de associatietabel sterk gekoppeld aan de classificatieterm 'droogte'. Een zoekterm als 'meststoffen' is minder sterk gekoppeld aan droogte; voor meststoffen zijn de classificatietermen als 'nutriënten', 'verontreiniging' en 'mineralenhuishouding' van groter belang.

Via deze structuur is de portal in staat bij een vrije zoekterm begrippen (en dus kaartlagen) te vinden die in meer of mindere mate met deze zoekterm geassocieerd zijn: de webportal ondersteunt het zoeken zonder dat de gebruikte terminologie erg specifiek uit het beleidsterrein is. Ook is de portal in staat om bij de gevonden kaarten aan te geven welke kaarten nog meer met het onderwerp te maken hebben (sterk of zwak geassocieerd zijn met de gevonden resultaten).

Zo maakt de webportal een verdere verkenning van beschikbare kaartlagen mogelijk.

Kleine associatietabellen zijn handmatig te vullen. Bij grote tabellen is dit onbegonnen werk.

De invulling hiervan kan geautomatiseerd. Een programma is ontwikkeld dat zoekt in websites naar het voorkomen van alle mogelijke woordcombinaties en scoort dit in de associatietabel.

► De oplossing voor uw geo informatie

Onze interface kan gemakkelijk aangepast worden aan andere geoinformatie. Toepassingen kunnen gemaakt worden voor het ontsluiten van gemeentelijke of provinciale geodata, voor de geografische data op gebied van Ruimtelijke Ordening, Milieu, Bodem, Sociaal Economisch beleid of al het beleid waarbij kaartmateriaal wordt gebruikt. Wij willen dit graag bij U komen toelichten

► Meer weten?

H2Ruimte - partners in ruimtelijke ontwikkeling

Henk Puylaert 06 22515131

henkpuylaert@h2ruimte.nl www.h2ruimte.nl

Carthago Consultancy - adviesbureau voor GIS en ruimtelijke analyse

Willem van Deursen 010 2130004

wvandeursen@carthago.nl www.carthago.nl

CARTHAGO
consultancy

H2RUIMTE